

VČELY NELŽOU, POZNAJÍ ČISTÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Včelkám manželů Motlových se v okolí prachovického lomu náramně daří. Ti si v roce 2022 vybrali pro 15 nových úlů pozemek přímo u cementárny Cemex.

Více na str. 8

CEMEX SOUSEDSKÝ ZPRAVODAJ

Cemex Sousedský zpravodaj v elektronické podobě naleznete zde.

SRPEN 2023
WWW.CEMEX.CZ

MILÍ SOUSEDÉ,

léto nám pomalu spěje ke konci a já pevně doufám, že jste si slunečné a teplé dny užili naplno, a i ten déšť, který nás občas pokropil, byl pro vyprahlou přírodu potřeba. Ať už jste vyrazili do ciziny, krásné české přírody nebo jste jeli na chatu, věřím, že si z prázdninových dnů odnášíte mnoho hezkých zážitků. Nyní nezbyvá nic jiného, než se společně ohlédnout za létem a přivítat novou podzimní paletu barev, která v našich krásných Železných horách umí vykouzlit překrásnou atmosféru.

V závodě Cemex v Prachovicích jsme léto přivítali tradičním červnovým Dnem cementárny, kdy jsme si znovu společně se zaměstnanci a jejich rodinami užili pestrý celodenní program, který se letos nesl v duchu čar a kouzel. Všichni návštěvníci se mohli zúčastnit exkurze do lomu a cementárny a nechyběla ani spousta dalších atrakcí. O akci, která se všem líbila a ze které si odnášíme hezké zážitky jsme se s vámi chtěli podělit v reportáži. Tu společně s fotografiemi naleznete na následujících stránkách.

V průběhu června jsme se mohli těšit ještě z jedné vážené návštěvy. Do Prachovic za námi přijel generální ředitel Fernando A. González, a to až z Mexika, ve kterém sídlí nejvyšší vedení společnosti Cemex. S našimi kolegy a zaměstnanci strávil v cementárně celý den, během kterého prošel generální ředitel krátké školení

bezpečnosti, seznámil se s budoucími plány zaměřenými na další modernizaci výroby a snížení uhlíkové stopy závodu a navštívil areál společnosti EcoWasteEnergy.

V tomto čísle Sousedského zpravodaje vás opět vezmeme do zákulisí naší cementárny a blíže vám představíme naše zaměstnance. Tentokrát jsme pro anketu vyzpovídali hned dva kolegy ze společnosti EcoWasteEnergy. Doufáme, že vám tím přiblížíme, jak práce v cementárně funguje a nasajete trochu naší atmosféru.

A protože v okolí naší cementárny nemůžeme přeslechnout bzučení našich vážených včelích sousedů, připravili jsme pro vás rozhovor s manželi Motlovými. Ti na louku v blízkosti lomu umístili včelí úly poprvé v loňském roce, a protože se včelám v této lokalitě velmi daří, můžeme se i letos těšit na lahodný med. Jeho kvalitu potvrzují i výsledky z chemických rozborů ze Zdravotního ústavu a Výzkumného ústavu včelařského, díky kterým náš med získal certifikát pro označení Český med.

Pevně doufám, že vás během čtení tohoto čísla bude doprovázet sluncem prohřáté babí léto, než nám všem neodvratně začne na dveře klepat podzim. Všem školákům přeji mnoho štěstí při návratu do školních lavic a dospělým čtenářům barevné podzimní měsíce.

Přeji vám příjemné čtení při posledních teplých dnech!

Karol Czubara
Ředitel cementárny Cemex Prachovice

DEN CEMENTÁRNY

Rok se s rokem sešel a společnost Cemex tak 10. června opět oslavila tradiční Den cementárny, který pořádá pro své zaměstnance a jejich rodiny jako populární benefit. Letošního ročníku, který se nesl ve znamení čar a kouzel, se zúčastnilo celkem 1 250 návštěvníků. Na místě čekal bohatý program pro dospělé i nejmladší.

Červnové letní dny si zaměstnanci cementárny a jejich rodiny již nedokážou představit bez každoročně očekávané události Den cementárny. Zprvu nevyzpytatelné počasí a rychlé přeháňky vystřídal sluníčko, které návštěvníky doprovázelo po zbytek dne. Těsně po příjemném dešti byla akce oficiálně zahájena.

„Jsem velmi rád, že mohu přivítat zaměstnance a přátele cementárny Prachovice. Zmínit musím také objednané počasí, které se nám každý rok podaří přesně vypočítat. Doufám, že si během dnešního dne děti užijí nabitý program, odnesou mnoho zajímavých zážitků a rodiče si naopak odpočinou,“ přivítal návštěvníky ředitel cementárny Karol Czubara.

Na místě byly připravené stánky s nejrůznějšími občerstvením, ve kterém si návštěvníci mohli vychutnat jak slané, tak sladké dobroty v průběhu celého dne.

Program plný kouzel

Celodenní bohatý program se letos nesl v duchu čar a kouzel na motivy oblíbeného

filmu dle knižní předlohy Harryho Pottera. Rozzářené jiskry v očích se tak objevily nejen dětem, když poprvé zahlédly procházet mocného čaroděje Severuse Snapea nebo profesorku Minervu McGonagallovou ze slavné kouzelnické školy Bradavice. Na své si tak nepřišly pouze děti, které se s čaroději mohly vyfotit, ale také jejich rodiče, kteří zase zavítali do foto koutku zážitků ze Dne cementárny zpečetit rodinnou fotografií.

„Na Den cementárny beru svou rodinu každý rok. Letos si to ale s manželkou užíváme ještě o trochu více, protože jsme fanoušky Harryho Pottera a musíme uznat, že kostýmy čarodějů se vážně povedly, stejně jako foto koutek s rekvizitami z filmu. Hned jsme si tam šli vyfotit fotky na památku a jsem rád, že si děti mohou užít zase trochu něco jiného,“ popisoval své dojmy z Dne cementárny pan Jiří.

Příležitostí, jak si naplno užít program plný kouzel a zaklínadel, bylo opravdu mnoho. Nejen na nejmladší účastníky akce zde čekaly nejrůznější dílny a stánky. Mi-

1 250
návštěvníků
dorazilo na Den
cementárny

lovnicki barev si tak mohli užít malování run na obličej či kouzelná mizející tetování.

Návštěva provozu

Nechyběla ani tradiční exkurze do provozu cementárny, která se každoročně těší velké oblibě. Zaměstnanci cementárny tak mají možnost svým rodinám ukázat kousek ze svého pracovního světa.

První zastávkou byla prohlídka provozu společnosti EcoWasteEnergy, která

má na starosti výrobu alternativních paliv z nerecyklovatelného odpadu, jako je směs papíru, textilu, kousků biomasy či dřeva. Účastníci exkurze mohli jednotlivé balíky odpadu vidět na vlastní oči a dozvědět se, že díky jeho využití jako palivo je cementárna ekologičtější, protože omezuje množství odpadu, které by skončilo na skládkách a snižuje vznik emisí CO₂.

Prohlídka dále pokračovala k lomu. Zde se návštěvníci dozvěděli nejen o tom, jak probíhá těžba vápence, který je základní surovinou pro výrobu cementu, ale poslechl si také o historii těžbě lomu, která sahá do 50. let minulého století.

Poté se již exkurze chýlila ke konci do jádra celé cementárny. Účastníci se přemístili do centrálního velínu, kterému se také jinak říká mozek cementárny, ze kterého se řídí celý její provoz. Cestou na velín lze zahlédnout rotační pec. Na velínu již návštěvníci na obrazovkách viděli živé záběry provozu cementárny. „Chtěl jsem, aby má dcera viděla, kde pracuji, a tak jsem ji na exkurzi letos také vzal.

Velmi poučná byla zastávka u lomu. Dětem se poté moc líbilo na centrálním velínu, kde mohly díky kamerám vidět proces výroby. Od skladování materiálu až po vnitřek rotační pece. Slyšet bylo také občasné houkání, takže to se mě dcera vždycky zeptala, co se to děje,“ smál se při vyprávění z dojmů z exkurze pan Tomáš.

Legrace na závěr

Na Dni cementárny nechyběla ani tradiční prohlídka těžké techniky, se kterou pracovníci pracují při těžbě vápence v lomu. K vidění byl například dumper či kolový nakladač, na který si zaměstnanci se svými dětmi mohli vylézt a vyzkoušet si sezení v kabině. Často tak vznikly i vtipné fotografie za volantem.

„Dnešní den jsme si společně s rodinou užili naplno. Odnášíme si spoustu fotografií, jednu vtipnou karikaturu a mnoho hezkých zážitků. Jsem ráda, že se sem můžeme s manželem a dětmi vracet a při tom si užít legraci. Děti zase vidí trochu toho, kde jejich tatínek pracuje,“ dodala na závěr návštěvnice Anna, která se na Den cementárny vrací každoročně se svým manželem, který v cementárně pracuje již několik let.

My jsme rádi, že se k nám do cementárny naši zaměstnanci s rodinami rádi vrací a již teď se těšíme na další ročníky. Užít si Den cementárny a stát se našimi kolegy můžete i vy, naši sousedé a čtenáři. Stačí zajít na naše webové stránky <https://cemex.jobs.cz/>, kde naleznete volná pracovní místa. Třeba si vyberete to vhodné pro vás a příští rok se uvidíme na Dni cementárny.

ANKETA MEZI ZAMĚŠTNANCI

Co dělají zaměstnanci u nás v Cemexu Prachovice? A jak vypadá jejich běžný pracovní den? Chtěli jsme vám provoz cementárny co nejvíce přiblížit, proto jsme se na několik otázek zeptali přímo našich zaměstnanců. Tentokrát jsme vyzpovídali zaměstnance společnosti EcoWasteEnergy, dceřiné společnosti Cemexu.

PETR HNILIČKA, SPECIALISTA ÚDRŽBY

Co máte v cementárně CEMEX Prachovice na starosti?

Starám se o údržbu strojů a zařízení ve společnosti EcoWaste Energy, která zajišťuje dodávky alternativních paliv pro cementářskou pec. Můžete si pod tím představit pravidelné kontroly zařízení, revize, plány oprav strojů, objednávání dílů. Zjišťuji a objednávám práce externích firem. Připravuji podklady pro výběrová řízení nákupu náhradních dílů. V neposlední řadě se starám sestavování plánů prací a potřebných dílů běžné údržby nebo na generální odstávku.

Jak vypadá Váš běžný pracovní den v cementárně?

Každý den je trochu jiný, tím že vyrábíme nonstop, je neustále co řešit. Ráno na poradě projdeme zápisy od mistrů na našich směnách. Poté se přesouvám na provoz a předávám pracoviště externím firmám. Následně procházím a kontroluji linku, práci dodavatelů, řeším případné opravy, nebo zajišťuji náhradní díly u dodavatelů. Odpoledne mám vyhrazený čas na e-mailové zprávy a vytváření plánu prací či porad.

Jak dlouho už v podniku pracujete?

V podniku pracuji od května 2019.

Kterého ze zaměstnaneckých benefitů Cemexu si nejvíce vážíte?

Váším si všech benefitů. Nejvíce asi Sodexo karty, čerstvého ovoce každý týden, ale také slev na naše výrobky.

Jste místní? Jaký máte vztah ke zdejšímu regionu?

Do svých 26 let jsem žil v Prachovicích, takže k cementárně mám velký vztah. Nyní žijeme s rodinou v obci Běstvína. Už jako děti jsme chodili koukat na lom nebo podnikali výpravy kolem cementárny. Oba moji rodiče zde pracovali, táta jako údržbář, mamka pracovala jako řidička multikáry. Pamatuji cementárnu ještě za dob CEVA Prachovice.

Jakou roli má podle Vás Cemex pro Prachovice a jejich okolí?

Těch rolí je pro naše okolí mnoho. Velkou roli má podnik jako stabilní zaměstnavatel, pro mnoho firem jako zákazník, nebo dodavatel cementu. Určitě mě oslovuje jako správný hospodář, který se stará o své pozemky, technologii, lom a seznamuje veřejnost s činností, kterou zde dělá. Velkým přínosem pro okolí je za mě zpracování vyříděného spalitelného odpadu a jeho přeměna na palivo k energetickému využití v cementárně. Tento odpad by jinak končil na skládkách.

JAROSLAV LACHMAN, MISTR VÝROBY

Co máte v cementárně CEMEX Prachovice na starosti?

V cementárně pracuji ve společnosti EcoWaste Energy na pozici mistra. Zde mám na starosti vedení směny a zabezpečení její obsazenosti. Dále zajišťuji strojní vybavení a celou agendu s tím spojenou, ale v první řadě je nejdůležitější dbát na bezpečnost při práci našich kolegů a dodavatelů.

Jak vypadá Váš běžný pracovní den v cementárně?

Můj pracovní den začíná převzetím směny od kolegů. Pokaždé se najde něco nového, co je potřeba vyřídit. Zajišťujeme bezporuchový chod linky, v průběhu směn provádíme pravidelné úklidy na výrobní lince. Dále zajišťujeme preventivní kontroly a běžnou údržbu strojního zařízení. Součástí mé pracovní náplně je příjem materiálu, který je spojený s rozhodováním o vhodném umístění na skladovací místa a komunikace s expedicí. Samozřejmostí je v určených intervalech zkontrolovat kvalitu vyráběného produktu.

Jak dlouho už v podniku pracujete?

V podniku pracuji již rok.

Kterého ze zaměstnaneckých benefitů Cemexu si nejvíce vážíte?

Všechny benefity, které Cemex nabízí, jsou dobré. Nejvíce si ale vážím asi benefitu Cafeteria.

Jste místní? Jaký máte vztah ke zdejšímu regionu?

Ano, dalo by se říci, že již opět jsem místní. Má rodina pochází z Prachovic.

Jakou roli má podle Vás Cemex pro Prachovice a jejich okolí?

Naše cementárna má v širokém okolí dlouhou tradici, spolupracuje s obcí a například i s místním hasičským sborem. Považuji Cemex za významného poskytovatele pracovních míst.

POMŮČKA: KETA, OAR, SIENA, ZRE	ANEBO, ANŽ (ZAST.)	ŽLUTAVÉ HNĚDÝ OKR	KOLEM (KNIŽ.)	OBĚD (SLOVENS.)	SANITNÍ VŮZ	PLÁNOVITÉ CVIČENÍ	DLOUHÝ POVZDECH	VYNÁLEZCE EDISON (INIC.)	DOKONČENÍ STĚTÍ	ÚZEMÍ NA BALKÁN, POLO- OSTROVĚ
SŤ PRODEJEN NÁBYTKU					ÚZEMNÍ CELEK				DECIBEL (ZN.)	
KOVOVÝ PRVEK (ZN. NB)					NOEMOVA ? ŽDÁR NAD SÁZAVOU (ST. SPZ)				OBCH. AKA- DEMIE (ZKR.) NANOVOLT (ZN.)	
ZAČÁTEK TAJENKY							KLIKATÝ STEH (HOVOR.) VARNÁ NÁDOBA			
TUNISKO (KÓD)			MICHANÝ NÁPOJ ORÁNÍM ROZRYT					STÁŘÍ POVLAKY Z LÁTKY		
PÁROVÉ VESLO				OBYWATEL ETIOPIE SUROVÁ NAFTA				HLAS TRUBKY OBNA- ŽENOST		
VYDÁVAT KOŽÍ HLAS		OREST (DOMÁC.) ZPĚVOHRA			JMÉNO FOTBALISTY PANENKY FLINK					
OTLAK					MOŘSKÝ LOSOS JMÉNO BARTOŠKY				MUŽSKÉ JMÉNO (26.10.)	PSÍ NÁŘÍKÁNÍ
EPICKÉ DÍLO (EPOS)					OBAL NA TEKUTINY KANCELÁŘ, POTŘEBY (ZN)					
KDO TVOŘÍ KERAMIKU							KONEC TAJENKY NÁZEV HLÁSKY CH			
DRUH PAPOUŠKA				VOLNĚ PŘÍPEVNIT						
LETÍŠTĚ TATRY (KÓD)				LENIVÁ				JACÍ (SLOVEN.)		

SPRÁVNÝM ŘEŠENÍM KŘÍŽOVKY V MINULÉM ČÍSLE BYLO SLOVO NAKLADAČ

Blahopřejeme šťastným výhercům z minulého čísla: **Josef Mrázek ze Žďárce u Seče** – Dárkový balíček s medem, **Jitka Bokijová z Heřmanova Městce** – Termohrněk, **Věra Mimrová z Heřmanova Městce** – Vak na záda a předměty s reflexními prvky. Děkujeme všem, kteří se zapojili do luštění křížovky.

OTESTUJTE ZNALOSTI A VYHRAJTE SLADKÝ MED

Co by to bylo za Sousedský zpravodaj bez tradiční křížovky. Otestujte s námi vaše znalosti a vědomosti a vyhraďte lahodný med z letošní úrody včel z naší cementárny. Jako řešení jsme tentokrát vybrali něco, co se s příchodem podzemních dnů promění do žluto-zlatých barev.

Na úspěšné luštitelé čekají i tentokrát tři krásné ceny. Těšíme se proto na vaše odpovědi a držíme palce při luštění!

Ceny:

1. Dárkový balíček s medem od včel z cementárny Cemex Prachovice
2. Dárkový balíček s medem od včel z cementárny Cemex Prachovice
3. Nápojová PET láhev a předměty s reflexními prvky

Jak se zapojit?

Vyluštěte křížovku a tajenku zašlete do 30.9. 2023 emailem na katerina.tepla@cemex.com společně se svým jménem, adresou a telefonním číslem. Do předmětu emailu prosím uveďte „Sousedský zpravodaj – křížovka“. Kompletní informace a pravidla soutěže naleznete na www.cemex.cz/sousedsky-zpravodaj.

Cemex podpořil výsadbu tří tisíc stromů v pralese Polom

Společnost Cemex v rámci dlouhodobé strategie na podporu ochrany životního prostředí a rozvoje biodiverzity každoročně podporuje zajímavé projekty. Letos se rozhodla finančně podpořit výsadbu tří tisíc nových stromů v pralese Polom. Dělá tak ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR – RP Východní Čechy, která rezervaci spravuje. Díky tomu se můžeme těšit ze zachování a rozvoje úchvatné přírody, kterou Polom nabízí při turistických toulkách v okolí.

Polom je pralesní rezervace CHKO v Železných horách, která se rozkládá na více než 18 hektarech

v nadmořské výšce 625 metrů. Protéká jí potok Polomka, od kterého je název rezervace odvozen. Stromy a ostatní porost se nechávají přirozeně stárnout bez zásahu člověka a tím vznikají jedinečné podmínky pro vznik pralesa. Oblast je výji-

mečná zejména pro mohutné buky a jedle, které se dožívají stovek let. Najdete tam také přes 400 druhů hub, 140 druhů brouků a mnoho dalších rostlin a živočichů.

Díky turistické stezce, která vede skrz celý prales, můžeme obdivovat majestátné stromy a další krásy pralesa po celý rok. Na své si přijdou i houbaři. Padlé stromy jsou domovem stovek druhů hub, které jsou na stromech doslova závislé. Houby sice v chráněné oblasti sbírat nemůžete, ale schválně si zkuste, kolik jich poznáte. Pro dobrodružné duše prales v noci skýtá unikátní příležitost spatřit žilalu podhorskou, jejíž tělní tekutiny a sliz mohou slabě světélkovat.

DEN ZDRAVÍ A SPORTU V PRACHOVICÍCH

Kdy: 16. 9. 2023, od 13 hodin

Kde: Prachovice, areál SK Prachovice

Kdo: všichni, kdo mají rádi pohyb a zábavu, bez ohledu na věk

Přijďte si zasportovat v sobotu 16. 9. 2023 do Prachovic, kde ve spolupráci s obcí, sportovním klubem a s podporou ing. Michaely Matouškové, MPA, náměstkyní hejtmana pro zdravotnictví pardubického kraje, pořádáme sportovní den zaměřený na pohyb a zdraví. Můžete se těšit na soutěže pro děti v devíti různých disciplínách, skákací hrad, malování na obličej i vystoupení mažorettek. Přijďte si také osvojit pravidla první pomoci a vyzkoušejte si správné reakce při nehodě nebo nenadálé životní příhodě. Den plný sportu, zdravého životního stylu a spoustu zajímavých aktivit v Cemexu podporujeme dlouhodobě, protože chceme, aby nejenom naši zaměstnanci, ale i naši sousedé z blízkého okolí žili zdravě a šťastně.

Váš soused Cemex

VÁŽENÁ NÁVŠTĚVA AŽ Z MEXIKA

V průběhu června se mohla naše cementárna těšit ještě z jedné vzácné návštěvy, která dorazila z mexického města Monterrey, ve kterém má společnost Cemex sídlo. Cementárnu v Prachovicích totiž navštívil generální ředitel Fernando A. González, který zde strávil jeden celý den. Hlavním cílem návštěvy bylo seznámení se s provozem výroby v naší cementárně. Představeny byly také plány a ambice v rámci modernizace a rozvoje, které cementárna plánuje do roku 2030, a to s cílem dosáhnout tzv. uhlíkovou neutralitu.

Jeden celý den strávil generální ředitel Fernando González v cementárně, kde ho hned po příjezdu osobně přivítal ředitel závodu Karol Czubara. Generálního ředitele následně čekalo krátké školení v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, kterým prošel společně s generálním ředitelem pro Evropu Sergiem Menéndezem a jeho náměstky pro výrobu a prodej cementu, udržitelnost a strategický rozvoj. Po úspěšném absolvování školení dostali všichni návštěvníci povinné osobní ochranné pomůcky.

Během úvodu návštěvy cementárny seznámil Jiří Šmejda mexického generálního ředitele a jeho doprovod s budoucími plány zaměřenými na modernizaci výroby. Následovala návštěva srdce cementárny, tedy rotační cementářské pece, a řídicí jednotky celé výroby, a sice centrálního velína. V rámci této návštěvy Petr Gajdošík generálnímu řediteli ukázal, jak funguje řízení procesu výpalu slinku nebo jak se kontrolovají limity emisí.

„Během návštěvy centrálního velína mě velice zaujal proces online sledování emisí, a především obrovský pokrok, který cementárna za poslední léta v rámci ekologických opatření učinila. Jsem velmi rád, že jsem to mohl díky osobní návštěvě Prachovic vidět na vlastní oči,“ vyjádřil nadšení v průběhu návštěvy generální ředitel Fernando González.

„Během návštěvy centrálního velína mě velice zaujal proces online sledování emisí, a především obrovský pokrok, který cementárna za poslední léta v rámci ekologických opatření učinila,“ říká generální ředitel Fernando González.

Na závěr prohlídky cementárny se ředitel společně se svým doprovodem podíval do areálu společnosti EcoWaste Energy, jednotky na výrobu alternativního paliva. Ředitele Ferdinanda zajímaly veškeré podrobnosti celého procesu, a to od příjmu odpadu, přes jeho zpracování a výrobu paliva, až po jeho spalování v cementářské peci.

„Velice nás potěšilo, že generálního ředitele zaujal celý proces práce s alternativním palivem, které má na starosti společnost EcoWaste Energy. František Dvořák měl co dělat, aby dokázal stíhat odpovídat ne všechny dotazy,“ dodal s úsměvem ředitel závodu Karol Czubara.

Po prohlídce měli zaměstnanci cementárny příležitost se s ředitelem Ferdi-

nandem Gonzálezem krátce sejit, a to u příležitosti předání ceny Nejlepší výsledky BOZP v sektoru výroby cementu. Prachovická cementárna se v této soutěži umístila celosvětově na 1. místě. Další cenu Zero4Life obdržela naše cementárna za projekty na podporu prevence zdraví a zajištění bezpečnosti zaměstnanců.

Ředitel Prachovické cementárny Karol Czubara seznamuje generálního ředitele s plány modernizace závodu

Během úvodu návštěvy cementárny seznámil Jiří Šmejda generálního ředitele společností Cemex a jeho doprovod s budoucími plány zaměřenými na modernizaci výroby

Po příjezdu do cementárny přivítal generálního ředitele Fernanda Gonzála ředitel závodu Karol Czubara

Na závěr prohlídky cementárny se ředitel společně se svým doprovodem podíval do areálu společnosti EcoWasteEnergy

Na závěr návštěvy měli zaměstnanci cementárny příležitost se s ředitelem Ferdinandem Gonzálem krátce sejit. Všichni si setkání velmi užili

Včely nelžou, poznají čisté životní prostředí

Včelkám manželů Motlových se v okolí prachovického lomu náramně daří. Ti si v roce 2022 vybrali pro 15 nových úlů pozemek přímo u cementárny Cemex. Splňuje totiž ideální podmínky pro jejich klidný život a kvalitní med. Podle jakých kritérií se manželé rozhodli a proč je jejich med mezi lidmi tak oblíbený? V rozhovoru jsme se zeptali Zdeňka a Jiřího Motlových.

Kdy jste se začali věnovat včelařství?

Jiří: Můj táta choval včely už od mého narození, takže jsem se o ně začal zajímat už jako dítě. Vydrželo mi to dodnes.

Zdeňka: O včely jsem se začala zajímat víc, když šel Jiří na vojnu. Chodila jsem pomáhat jeho otci a už jsem u toho zůstala. S manželem jsme letos oslavili zlatou svatbu, takže to bude přes 50 let.

Za ta léta už jste určitě sehraný tým a máte mnoho zkušeností. Kolik máte aktuálně včelstev?

Jiří: Celkem jich máme 47, z toho na louce u lomu 15. S dosavadním fungováním úlů a jejich výnosy jsme velmi spokojeni. Loni jsme vytočili jen z úlů u prachovského lomu asi 300 kilo medu.

Chtěli jste vždy chovat včely v oblasti Boukalky?

Jiří: My žijeme skoro celý život ve Vápenném Podolu. Okolí cementárny, konkrétně Boukalku, kde nyní naše včely žijí, známe velmi dobře. Před dvaceti lety bychom si to neuměli představit, protože prostředí bylo zanesené prachem, ve kterém by včely nepřežily.

Co se změnilo, že jste se rozhodli pro chov včel právě v okolí cementárny?

Zdeňka: Došlo k obrovskému posunu kvality životního prostředí v okolí lomu. Dříve bychom tam včely ani dát nemohli. Jak říkal manžel, bylo zde tolik prachu, že tráva byla úplně šedivá. Nedá se to vůbec srovnat s tím, jak okolí vypadá dnes. Plné květin a čerstvého vzduchu.

Proč jste si vybrali pro chov včel právě okolí cementárny? Nezvažovali jste i jiná místa?

Jiří: Část úlů jsme měli u obory v Nerozhovicích, ale byly tam další úly, a tak jsme chtěli něco nového. Pozemek u bývalé Boukalky se nám zdál nejvhodnější, protože je tam klid a včely nic neohrožuje. Kvete zde spousta bylin a květin. Naše včelky tam mají vhodné ovzduší.

Prostředí včelám tedy vyhovuje?

Zdeňka: Včelám se tam moc líbí. Důkazem je i to, že jsou proti našim „domovským“

vývojově o týden dopředu. Dokazuje to i množství stočeného medu za loňský rok. Litujeme jen, že jsme je tam neumístili dřív. Ale nevěděli jsme, že to půjde takhle hladce. Měli jsme je u lomu mít už dávno.

Říká se, že včely „nelžou“ a poznají dobré prostředí. Je to pravda?

Jiří: Ano, je to tak. Včely jsou na čistotu ovzduší citlivé a špatně snášejí látky, které jsou škodlivé i pro člověka. V oblastech znečištěných dopravou, energetikou nebo průmyslem se jim nedaří a jejich popula-

ce slábnou. V případě výskytu toxických látek jsou navíc méně odolné vůči nemocem, což snižuje jejich schopnost opylovat a zkracuje jim život.

Váš med místním obyvatelům velmi chutná. Čím to je?

Zdeňka: Důležitou roli hraje čisté životní prostředí. Kdyby prostředí bylo špatné nebo dokonce toxické, tak by včely neprosplávaly. Včela totiž nesebere nic špatného. Dokonce, když cítí pesticidy, tak raději zahyne mimo úl, aby do něj látku

No a kolik medu letos včelky vyprodukovaly? Celkem 15 včelstev u našeho lomu vyprodukovalo v první snůšce 175 kg medu a ve druhé snůšce 120 kg. Po letošní sezóně se tak můžeme těšit z celkem 295 kg výborného medu.

nezanesla. Kvalita se také odvíjí od místní flóry, která je v okolí cementárny bohatá na medonosné rostliny. Díky pestrému výběru květů může med dosáhnout velmi vysoké kvality.

Na jaké rostliny včely létají nejvíce?

Zdeňka: Loni létaly hlavně na svazenku, ale celkově je bylinky podněcují k častějšímu létání. Každá kvete v trochu jinou dobu, a tak mají pořád na co létat. Začíná to podbělem, pokračuje hlohy, malinami a ostružinami a končí dobromyslem v srpnu. Najdete zde i mateřídoušku, čičorku nebo rozchodník.

Když se na to podíváme obráceně, jak vliv mají včely pro místní obyvatele?

Jiří: Včely jsou rozhodně velkým přínosem pro prachovické okolí a krajinu i s ohledem na to, že tady skoro nikdo nevčelaří. Najdete tu možná deset včelstev, víc ne. Naše včely pokryjí opylování nejen této oblasti, ale třeba i ovocných stromů a vzdálenější přírody kolem Prachovic.

Mohou lidé také letos očekávat velké množství kvalitního medu?

Zdeňka: Hodně záleží na počasí, ale letos tam neroste svazenka, tak toho asi nebude tolik, jako v loňském roce. Uvidíme, zatím se to nedá vůbec odhadnout.

Tak ať se vám i včelkám letos daří. Děkujeme za rozhovor.